

ACTUALITATS.

—Ja ho veu Sr. Quim: no podem escarmentar; ja tenim un' altra societat... Vaja que això no pot anar!..
—Fuji d' aquil! Una societat per vendre magnesia y crémor tártao vol que no puga anar!...

UN COP D' ULL ALS TEATROS.

La companyia dramàtica italiana que funciona en lo Principal dona cada dia una funció nova. Veus' aquí las funcions donadas durant una setmana (de dijous a dijous): *Il bastardo*, *Y nostri bimbi*, *Alcibiade*, *La signora delle camelie*, *Un viaggio de piacere*, *Gli invalidi del matrimonio* y *Giulietta è Romeo*: total: set dias, set obres diferents, que per cert pertanyen als gèneros més oposats: lo melodrama, la comèdia, la tragèdia, la obra històrica, lo drama romàntich....

Inútil es dirlos qu' es digne de ser vista la manera que tè d' interpretar aquestes obres una companyia tant notable. A cada punt se descubreix un actor nou, d' un merít especial, que sembla fet exprès per interpretar determinats papers.

Aquí à Espanya això no s' comprehèn: en l' exèrcit espanyol tenim casi tants generals com soldats rasos; en les companyias dramàtiques casi tants primers gallants, com còmichs. L' actor espanyol que tè un adarme de merít tè un quintà d' ambició. Tothom se crèu ser tant gran com en Latorre y en Romea, y aixís resulta que no surt una representació que tinga l' atractiu del bon conjunt. Ab tantas grandes l' interpretació surt tant petita, que casi no s' figura.

Al Circo Los sobrinos del capitán Grant segueixen donant entrades, y la empresa no vol deixar lo cert per lo duptòs. A Romea, à benefici de 'n Virgili s' ha estrenat lo drama castellà: *El pintor y el millonario*. Es un' obra que no té cap importància.

La companyia d' òpera del Bon Retiro ha posat *La Favorita* y *Lucía de Lamermoor*. Se compon aquesta companyia d' artistas joves en sa majoria, y plens de bona voluntat. Alguns tenen facultats, y no d' uput, de que per poch que s' apliquin, aviat podràn pendre l' alternativa y sortir del estat de sobressalients.

Lo públic qu' està frisós de sentir cantar, omplà 't teatre cada nit.

Al Espanyol han montat la *Passió y mort de N. S. Jesucrist*. En comparació ab los altres anys hi v' poca gent. Si l' empresa vol fer negocí, es necessari que s' espavili. Convé que l' bisbe excomuniui l' espectacle, que en totes las parroquias se prediqui en contra, que hi haja, en fi, lo que hi ha hagut altres anys: d' aquesta manera es fàcil fer alguns plens. Si això no succeix, la *Passió* passarà desapercebuda.

L' indiferència del bisbe es desconsoladora... Tant fàcil que l' hi fora publicar una pastoral!... Qui sab! ¡Potser si l' hi feyan un regal!

N. N. N.

¡ASTRE D' AMOR!

En una nit no gens bruna
perque feya lluna plena,
te 'm declarí Magdalena:
¡vaig estar de bona lluna!
Al darme l'sí, quan ta v'eu
dintre mon cor resonava,
la lluna t' il·luminava
descubrintme 'l rostre tèu.
Y à la llum que despedia
la tèva vista encisera.
la lluna, tant clara que era,
ab ton mirar s' enfosquia.
Si haguessem pogut sentir
à la lluna y las estrelles,
murmurar, y parlar entre elles,
las hi hauríam sentit dir:
«¡un astre es aquest que 's veu
més resplendent que nosaltres!
¡Quin déu ser, que ab lo brill seu
eclipsa lo brill de 'ls altres?
¡Cóm es que sa llum tant clara
la caror nostre n' humilla!
¡dixosa siga la mare
que ha engendrat tant bella filla!
¡Voléu saber -jo- lo diria -
estrelles, qui hos va eclipsant?
Doncas es la méva aimia
à qui mon cor ne vol tant.
Si vosaltres mesquinetas
millor llum no podéu dar,
retiréu vos estrel'etas
si no os voléu eclipsar.
Que la llum del meu amor
darà llum perque c'á s' veja;
si no la donéu millor
estrelles, ¡mòrius d' enveja!

J. MOLAS Y BALLESTER.

LA MONEDA DE L' HISTORIA.

ANÉCDOTAS D' HOMES CÉLEBRES.

Un príncep romà s' queixava al pintor Maratta de que venia molt cars los seus quadros.

—Es que 'ls meus predecessors van tenir de vendre 'ls molt barato, digué 'l pintor; lo mon los va quedar

deure una gran cantitat y jo he vingut à la terra per cobrar los seus atrassos.

L' abat Choisy, que havia derrotxat molt, passà un dia per davant del castell de Savigny que havia sigut seu, y clavantli 'ls lentes va exclamar llençant un suspir:

—Ay castell de la mèva ànima! ¡Ab quin gust te tornaria a vendrel!

Tirava en cara Dumas (fill) à son pare, lo gran número de col·laboradors que havia tingut y aquest replicà:

—Ingrat! Si jo hagués evitat la col·laboració... ¿existirías tú?

Estava un dia 'l sabi Bude treballant en son estudi, quan entrà un criat ab gran estrépit cridant:

—Senyor! ¡S' está calant foch à la casa!

—La casa! replicà 'l sabi de mal humor. Cosas de la casa, contéculas à la dona, que jo ja he dit mil cops que no vull sapiguer res d' assumptos domèstichs.

ESQUELLOTS.

Molt se parla de las accions vellas y de las accions novas del Banc de Catalunya.

Hi ha conversas, presagis, comentaris, y fins reunions de accionistas.

Jo, en vista de quelas accions novas se cotisan molt baixas, no puch dur à la questio més que un refran adobat:

«Acció vella fa bon caldo»

L' escena passa en una tenda del carrer del Princep de Viana.

Unas donas compren bacallà, ó lo que siga, en lo precís moment en qu' entra 'l recaudador de contribucions y presenta 'l recibo.

L' amo de la tenda 'l paga, y las donas diuen:

—Ah! ¡Con que vostè es dels que pagan! Donchs tingui menjis lo gènero, no 'l volèm.

Ja ho vehuen: se representa al viu la zarzuela «Entre mi mujer y el negro.»

Lo negre es lo recaudador de contribucions.

La Junta de propietaris de l' esquerra del Ensanche va elevar més de cinquanta exposicions demanant lo enllàs dels carriols.

Are la mateixa Junta de l' esquerra n' eleva demanant lo desvío de la riera d' en Mallorca.

La Junta de la dreta may diu res; sempre parla de l'esquerra.

Qualsevol diria que l' Ensanche ha sortit esquerrà.

Sembla que 'ls gremis tractan de demanar al Sr. Rius y Taulet que 'ls hi deixi celebrar una reunió en lo Saló de Cent.

¿Qué farà 'l Sr. Rius y Taulet?

Aquí te quiero ver, escopeta!

—Y donchs, Quico, qué 't pensava?

Los gremis ab tot atinàn:

ahir tú 'ls engallinavas

y are ells à tú t' engallinan.

Ha sortit un nou periódich senmanal ab lo titol de «La luna»

Ab això ja ho saben: tornisse'n al llit que això es la lluna.

N' ha sortit un altre titolat: «Dos y dos son cuatro.»

Mes que castellà 'l titol indica qu' es aragonès, es dir: tossut.

Aquí à Catalunya si haguésem de traduirlo diríam: «Tretze son treze.»

Lo editor Sr. Tasso acaba de donar à llum las obres poèticas d' ESPRONCEDA precedidas de la biografia de l' autor. Forman un tomo de tamanyo ab quart, conté 320 páginas de text, bon paper è impresió clara. Y tot oixo quant dirian que val? No val mes que 1 peseta. Se ven llibreria de Lopez, Rambla del Centro 20

Ha mort Moreno Nieto, una eminència del país, no deixant més que trenta pessetas dintre del pupitre.

Afortunadament la malaltia que v' matarlo v' ser molt curta, que sinò, ab tot lo seu talent y ab tots los seus serveys que havia prestat à la ciència y à la nació, hauria hagut de viure de caritat.

—Pobre Moreno Nieto! ¡Com que no jugava à la bolsa!

Y ara qu' es mort tot son suscripcions, vetlladas

necrologicas, enterros solemnes y funerals esplèndits.

No m' hi oposo.

Pero 'm sembla que tota aquesta generositat hauria sigut mes oportuna mentres vivia.

A Gibraltar hi ha hagut disgustos ab motiu del nombrament del bisbe catòlic.

Lo bisbe que no es gens bèn rebut, devia dir:

—Ah! ¡si jo pogués confirmarlos!

Un bolsista tronat trobantse en una reunió, s' acosta à una senyora y l' hi diu quatre paraulas ab v'eu baixa.

—Insolent! respon aquesta. Y 'l bolsista s' enretira

—¿Qué tens Paca? pregunta una amiga de la senyora que ha presenciat l' escena.

—Creuríals Matilde, que s' atrevit à ferme una declaració!

—¿De quebra?

Los sombrerers de Madrid han tancat las botigas.

Es molt natural.

Las tarifas de la contribució industrial fan tant respecte, que devant d' elles tothom està descubert y are de sombreros ja no se 'n gastan.

Comptes vells.

Segons sembla l' anada à Madrid de la comissió del Ajuntament pera gestionar la questio del enllàs dels ferro-carrils ha costat una friolera.

—No saben qu' 8.631 pessetas y 38 cèntims.

Jo, ab franquesa, sense ser arcalde ni regidor, ab una cantitat així, m' empreno à estar un any en Madrid, vivint com un princep.

Una equivocació d' un llamp.

Y suposo que v'á ser una equivocació perque no s' comprehèn d' altra manera que un llamp se rebati sobre la catedral de Santander, derribant las creus de la cúpula, carbonisant la viga que sosté la campana del rellotje y fent un forat de més de mitj metro d' amplada.

—Es que 'ls núvols se declaran impios?

De segur que aquet llamp anava dirigit contra alguna de las redaccions dels tres periódichs excomunicats pel bisbe d' aquella diòcesis.

—Ah! Si are jo fos del bisbe de Santander....

—May dirian que faria?

Excomunicaria als núvols.

—¿Qué passa ab la Junta de corredors reals de comers? preguntava un comerciant. Diu que 'l Sr. Colom, despresa de conferenciar ab lo governador civil ha ditdit?

—¿Qué vols que 't diga? Es lo Sr. Moreu que 's dedica al tiro del colom.

Los apotecaris han creat una societat à fi de fer productos garantits y de tota confiança.

—Y donchs, que per ventura no ho eran los que 'ns han venut fins are?

Are sembla que 'ls adroguers tractan de crearne un altre pel mateix istil y ab lo mateix objecte.

No hi haurà més que una diferencia: que aquests procuraran donarho tot més barato.

Ja fà molt temps que dura la competencia entre apotecaris y adroguers. Lo lema d' aquests últims es lo següent:

—Més val aquí que à cal apotecari.

Una caricatura bonica de un periódich francés.

Un mosso de restaurant un dia de ball de màscaras, trobant abandonada à una xicoteta vestida de tití, se la carrega als brassos, y portantla à un cotxero qu' està à la porta del establiment, l' hi diu:

—Cotxero: porteu això à cala Ciutat, y si d' aquí un any y un dia ningú ho reclama, serà bén vostre.

Un eco de un ball de màscaras.

Una dona que té un amant v'á al balldel bras del seu marit. L' amant es amich d' aquest y s' hi acosta, y enraona ab ell y ab ella.

Nota: l' amant anava disfressat de torero, y la dona, al explicarho à una amiga, l' hi deya:

—Com qu' es tant fat, al veure 'l disfressat de primé espasa, tenia una por que no 'm despatxes al marit de un mete y saca! ..

Un aforisme antich:

La dona virtuosa diu que no.

La dona apasionada diu que sí.

La dona caprichosa tant aviat diu que sí com que no.

La dona coqueta no diu ni si ni no.

QUÈNTOS.

Davant del Tribunal. Lo president dirigintse á un acusat:
—Ja hi torném á ser! Veyá que 's tracta avuy?
Lo relator:
—De lo de sempre: d' attachs nocturnos.
L' acusat:
—Perdoni; aquesta última vegada feya una mica de lluna.

Un d' aquells tipos més mimats per la fortuna que no pas pel talent; però amichs de darse illustre, compra un gran quadro de Ribera per colocarlo alsèu despaig, però un quadro sol troba que no ompla y que fà? Lo parteix pel mitj, fà posar cada tres dintre de un march, y 'ls penja, l' un al davant del altre. No mes va pendre una precaució: en la primera meitat hi féu posar un rètol ab lletras d' or, que deya: «La continuacion en frente».

Consells que dona una casada de temps á una casa da de fresh:
—Per mor de Déu, Marieta, no afliuixis... per res del mon te deixis dominar...
—Y si ell treu lo San Cristo gros?...
—Deixa 't de cosas. Al primer incomodo que tinguin, l' embesteixes de frente. Ja veurás, noya, al bou per la banya.

Un negre tenia la costum de vestir-se de blanch y un senyor l' hi dihué:
—Sembla impossible que sent negres tingüeu aquesta afició al color blanch. ¿Per què 'us hi vestiu?
Contestació del negrito:
—Oh, es que si 'ns vestissem de negre 's figuraria tothom que anavam nusos de pel á pel.

Un pintor en lo fort del hivern, pintava una paret, posat en mánigas de camisa.
—Noy, mira que 't costiparás, li deya la sèva mare.
—Ah! amigo, no hi ha més remey.
—Pero ¿no 't podrias posar la levita?
—No senyora ¿qué no veu qu' estich pintant al fresco?

La senyora de un alt funcionari, sentint á un amich seu que l' hi ponderava la bona situació en que ella 's trobava, observá:
—No me 'n parli... Y si 'l meu marit arribés á faltar me, sols Déu sab com me quedaria.
—Jo també ho sé, senyora.
—Veyam ¿còm?
—¿Com voldria quedarse? Viuda.

Una senyora compra un magnific pom de flors artificials y al arribar á casa sèva 'l dona á la criada encarregantli sobre tot que hi anés ab molt cuidado. Poden figurarse quin disgust tindria la senyora, quant al dia següent pregunta á la raspa:
—Marieta ¿Ahont has posat aquellas flors que ahir vaig entregarte?

—Hont vol que sigan, senyoreta? Las hi tingudas tota la nit al baledó y aquest demàt las hi regadas.

Discuteix una viuda ab l' amo d' un fabricant de caixas de mort y encarregat de pompes fúnebres, sobre l' enterró del seu marit.

—Miri, senyera, diu ab molta formalitat l' industrial; en aquestas coses creguim á mi, no regateji. Ab trenta duros mès, tindrà un enterró molt bonich.

TRENCA-CAPS.

XARADAS.

I.
Allà pels vols de Nadal,
per cert fent un fort segona,
no corrent un ser total
pels carrers de Barcelona,
lo seu fusell un burot
và disparà ab mà certera,
malant á un pobre xicot
que volia entrar primera.

PAU SALA.

II.
Bella Tot, nineta hermosa,
y d' eixas la més graciosa:
jo tres-quatre-prima-dos;
sigas ab mí bondadosa
y som felissos tots dos.

ESMOLTEBA.

MUDANSA.

Al mas, viram en Sevér
libre per la total cria,
y l' hi ha dit lo masover
que ha notat que l' esparver
tot una tot cada dia.

UN TAPÉ Y F. DE T.

ROMBO.

•
•
•
•
•

Sustituir los pichs ab lletras que llegidas vertical y horisontalment de dalt á baix y de baix á dalt, de dreta á esquerra y d' esquerra á dreta, digan: Primera y séptima, una lletra; segona y sexta, nom de dona; tercera y quinta, un verb que denota lo que fa l' oposició dels gremis respecte de 'n Camacho, y quarta, un article pels tintorers.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

1 2 3 4 5 6 7 8 9.—Població catalana.
5 9 7 8 6 8 6 2.—Id.
4 2 9 7 8 3 9.—id.
4 7 9 5 3 9.—id.
1 3 6 7 9.—id.
1 2 8 9.—id.

ESCANYA-GATS

TRENCA-CLOSCAS.

Beatas.
Combinar les lletras precedents de manera que expressin lo nom de un ofici.

ALAS FLADUG.

CUADRAT NUMÉRICH.

CA
val
X
2

LANAC AGUSTI.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO.

1. XARADA 1.—Dot-ze-na.
2. IDEM. 2.—Dós-sis.
3. MUDANSA.—Pren-Tren.
4. CUADRAT NUMÉRICH.—3 4 5 6
6 5 4 3
4 3 6 5
5 6 3 4
5. CONVERSA.—Mico.
6. ROMBO DE PARAULAS.—C
S A C
S E R R A
C A R M E L A
C R E M A
A L A
A
7. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—Figueras.
8. GEROGLÍFICH.—L' ocasió fà 'lladre.

OBRAS POÉTICAS DE ESPRONCEDA PRECEDIDAS DE LA BIOGRAFÍA DEL AUTOR.

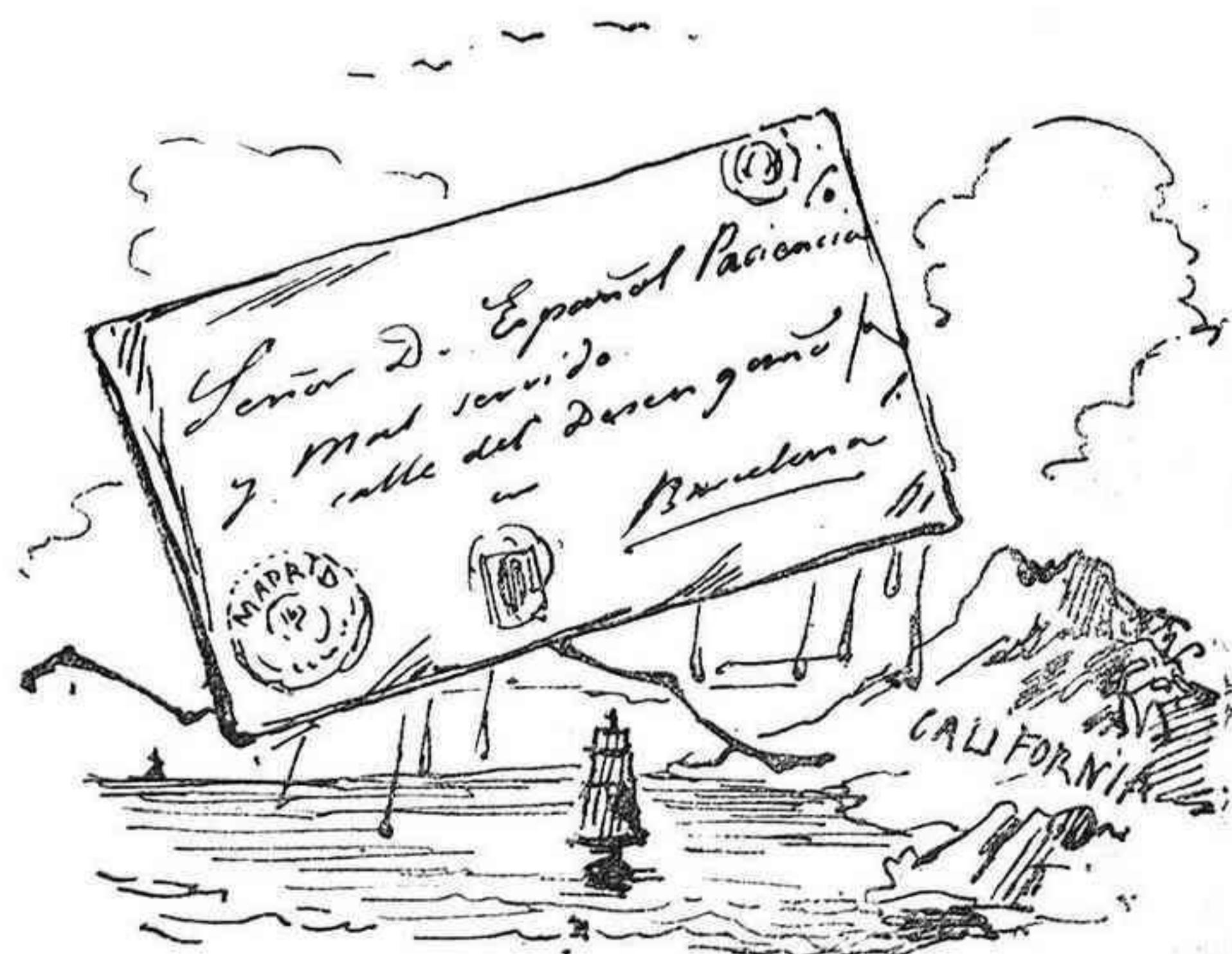
Forma 1 temo en 4.º de 320 páginas y vale solo 14 reales!!—
Véndese Librería Lopez, Rambla del Centro, 20.

Barcelona, Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatro, 31 y 18

SERVEY DE TELÉGRAFOS Y CORRÉUS ESPANYOL.

Ab tortugas y cargols
ván los partes espanyols.

De Madrid á Barcelona, per fer més dressera, devegadas passan per California.